

Nr 62.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pensionsförbättring åt två f. d. underofficerare av 3:e graden vid flottan; given Stockholms slott den 28 januari 1927.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen under punkterna 1:o och 2:o hemställt.

GUSTAF.

Gustav Rosén.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 28 januari 1927.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden RIBBING, MEURLING, GÄRDE, PETERSSON, HELLSTRÖM, ROSÉN, HAMRIN, ALMKVIST, LYBERG.

Departementschefen, statsrådet Rosén anför:

Med bifall till Kungl. Maj:ts i proposition till 1919 års lagtima riksdag (nr 302) därom gjorda framställning beviljade riksdagen medel för beredande av pensionsförbättring åt viss personal vid marinen.

Enligt de av riksdagen godkända, genom kungörelse den 29 augusti 1919 (nr 569) fastställda grunderna för ifrågavarande pensionsförbättring stadgades såsom villkor för erhållande av nämnda förmån, bl. a., att vederbörande avgått ur tjänsten *efter uppnådd åldersgräns*. Uti det av arméns och marinens avlöningssakkunniga den 14 februari 1919 avgivna betänkandet med förslag

Bihang till riksdagens protokoll 1927. 1 saml. 55 häft. (Nr 62—63.) 154 27 1

i ämnet, som låg till grund för nyssnämnda proposition, framhöllo emellertid de sakkunniga, att, därest fråga skulle uppkomma om pensionsförbättring för tjänst innehavare, som till följd av olycksfall i tjänsten eller eljest till följd av skada eller sjukdom, vanförhet eller lyte befunnas för framtiden oförmögen till tjänstgöring och på grund härav måste före uppnådd pensionsålder avgå med viss pension, sådan fråga torde särskilt böra underställas riksdagens prövning.

I proposition till 1922 års riksdag (nr 171) framlades förslag rörande vissa reviderade grunder för ifrågavarande pensionsförbättring i syfte, bl. a., att bestämmelserna om pensionsförbättring skulle vinna anslutning till det från och med ingången av år 1922 tillämpade nya avlöningssystemet. Sedan propositionen av riksdagen bifallits, utfärdades kungörelse i ämnet den 15 juni 1922 (nr 336). I denna kungörelse har ovanberörda villkor för erhållande av pensionsförbättring bibehållits.

Enligt punkten 7 i pensioneringsgrunderna för flottans befäl och underbefäl med vederlikar m. m., sådan denna punkt lyder enligt kungörelsen den 17 september 1914 (nr 316), är den, som till följd av olycksfall i tjänsten eller eljest till följd av skada genom sjukdom, vilken han genom utövningen av sin tjänst ådragit sig, befinnas för framtiden oförmögen till tjänstgöring, skyldig att avgå från tjänsten, med rätt till pension till belopp, motsvarande det, som utgör underlag för beräkning av pension och fyllnadspension i den beställning han innehar.

1:o.

Ang.
pensions-
förbättring
åt f. d.
underofficeren
av 3:e graden
vid flottan
M. H.
Lindgren.

Uti en till Kungl. Maj:t ingiven skrift har f. d. underofficeren av 3:e graden vid flottan Magnus Hugo Lindgren, vilken den 31 maj 1917 blivit skadad genom olycksfall under tjänstutövning samt i anledning därav erhållit avsked ur tjänsten, gjort ansökning att få komma i åtnjutande av pensionsförbättring.

Ansökningen har tillstyrkts av *stationsbefälhavaren vid flottans station i Karlskrona.*

Direktionen över flottans pensionskassa har den 15 juli 1926 avgivit utlåtande i ärendet och därvid anført, att Lindgren, som vore född den 3 maj 1896 och från och med den 1 januari 1923 konstituerats till underofficer av 3:e graden vid flottan, den 31 maj 1917 i sin dåvarande egenskap av 2:a klass sjöman vid explosionsolycka under skjutövning å torpedbåten Komet ådragit sig skada i, bland annat, högra innerörat, vilken skada medfört kronisk varflytning i högra örat jämte betydlig nedsättning av hörseln. Lindgren, som för framtiden befunnits oförmögen till tjänstgöring, hade den 12 maj 1926 erhållit avsked efter en tjänstetid såsom konstituerad underofficer av 3:e graden av 3⁴/₁₂ år. Då direktionen funnit med sannolika skäl ådagalagt, att Lindgren ådragit sig ifrågavarande skada med därav föranledd sjukdom genom utövning av kronans tjänst, hade han enligt 7:e punkten i för marinen

gällande pensioneringsgrunder samt kungörelserna den 15 juni 1922 (nr 360) angående pensionstillägg åt vissa f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer samt den 18 juni 1925 (nr 280) med bestämmelser om ny pension för vissa pensionerade f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer från och med den 13 maj 1926 tillagts pension med 480 kronor, fyllnadspension med 240 kronor, pensionstillägg med 180 kronor och pensionsförhöjning med 540 kronor eller tillhopa 1,440 kronor årligen. Jämlikt 2 § i kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 336), med grunder för pensionsförbättring åt officerare och underofficerare samt civilmilitära beställningshavare vid armén och marinen, utginge icke pensionsförbättring till annan militär beställningshavare än den, som vid avgång efter uppnådd åldersgräns vore berättigad till pension och fyllnadspension. På grund av detta stadgande hade Lindgren vid avskedet icke kunnat tilldelas pensionsförbättring, vilken för underofficer av 3:e graden, som uppfyllt föreskrivna villkor för sådan pensionsförbättrings erhållande, utgjorde 900 kronor för år. Emellertid hade riksdagen upprepade gånger efter framställningar av Kungl. Maj:t medgivit, att pensionsförbättring finge utgå, oaktat vederbörande pensionstagare vid avgången ur tjänst ej uppnått för pensions och fyllnadspensions erhållande föreskriven åldersgräns. Med hänsyn tagen till den skada, Lindgren under utövning av kronans tjänst ådragit sig, samt därtill, att hans förvärförståelse på grund härav vore i mycket hög grad nedsatt, tillstyrkte direktionen, att Lindgren från och med den 13 maj 1926 bereddes pensionsförbättring, såsom hade han uppfyllt i kungörelsen den 15 juni 1922 för sådan förbättrings erhållande stadgade villkor. Hans årliga pensionsförmåner, bestående av pension från pensionskassan samt fyllnadspension, pensionsförbättring och pensionsförhöjning av statsmedel, skulle vid bifall till direktionens förslag komma att uppgå till sammanlagt (480 + 240 + 900 + 264 =) 1,884 kronor.

Statskontoret har den 10 augusti 1926 avgivit utlåtande i ärendet och därvid förklarat sig icke hava något att erinra mot vad direktionen över flottans pensionskassa föreslagit.

På grund av vad i ärendet förekommit finner jag mig böra tillstyrka, att Lindgren beredes pensionsförbättring till belopp av 900 kronor för år, att, i likhet med honom tillkommande pension, utgå från och med den 13 maj 1926. Pensionsförbättringen torde böra åtnjutas i enlighet med bestämmelserna i kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 336) samt bestridas från anslag, som är eller må varda beviljat till pensionsförbättring för viss personal vid marinen. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att f. d. underofficeren av 3:e graden vid flottan Magnus Hugo Lindgren må från och med den 13 maj 1926 under sin återstående livstid uppbära pensionsförbättring till belopp av 900 kronor för år räknat, att åtnjutas i enlighet med bestämmelserna i kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 336) med grunder

för pensionsförbättring åt officerare och underofficerare samt civilmilitära beställningshavare vid armén och marinen och utgå från anslag, som är eller må varda beviljat till pensionsförbättring för viss personal vid marinen.

2:o.

Uti en till Kungl. Maj:t ingiven skrift har f. d. underofficeren av 3:e graden vid flottan Erik Nikolaus Peterson, vilken på grund av i tjänsten ådragen sjukdom den 30 juni 1926 erhållit avsked, anhållit att komma i åtnjutande av pensionsförbättring. Peterson är född den 19 januari 1891.

Ansökningen har tillstyrkts av *tj. f. stationsbefälhavaren vid flottans station i Karlskrona*.

Direktionen över flottans pensionskassa har den 30 juni 1926 avgivit utlåtande i ärendet och därvid anfört följande.

Av till direktionen överlämnat utdrag av stationskriksrättens i Karlskrona protokoll den 19 september 1923 samt av avgivna läkarbetyg hade direktionen funnit det vara med sannolika skäl ådagalagt, att Peterson i tjänsten ådragit sig den sjukdom, på grund av vilken han förklarats vara för all framtid oförmögen till tjänstgöring. Vid sådant förhållande vore Peterson enligt stadgande i 7:e punkten av gällande pensioneringsgrunder och 12 § 5 mom. av flottans pensionskassas reglemente berättigad att från och med dagen näst efter den, då avgång från tjänsten ägde rum, årligen åtnjuta pension med belopp motsvarande det, som utgjorde underlag för beräkning av pension och fyllnadspension i den beställning, han vid avskedet innehaft, eller 720 kronor, vartill komme pensionstillägg, 180 kronor, enligt kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 360) och pensionsförhöjning, 540 kronor, enligt kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280), vadan hans sammanlagda pensionsförmåner uppginge till 1,440 kronor årligen.

Jämlikt 2 § i kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 336) utginge icke pensionsförbättring till annan militär beställningshavare än den, som vid avgång efter uppnådd åldersgräns vore berättigad till pension och fyllnadspension. Pensionsförbättring tillkomme alltså icke den, som före uppnådd pensionsålder måste avgå från tjänsten på grund av sjukdom. Emellertid hade riksdagen i liknande fall på särskilda framställningar av Kungl. Maj:t medgivit, att pensionsförbättring finge utgå, oaktat vederbörande ej uppnått ifrågasvarande åldersgräns. Härvid hade pensionsförbättringen bestämts till sådant belopp, att pension, fyllnadspension och pensionsförbättring sammanlagt kommit att uppgå till det belopp, vartill nämnda förmåner enligt gällande bestämmelser skulle hava belöpt sig, därest vederbörande avgått efter uppnådd åldersgräns. Vid avgång efter uppnådda 55 levnads- och 30 tjänstår skulle Peterson varit berättigad årligen åtnjuta pension från flottans pensionskassa med 480 kronor samt av statsmedel fyllnadspension med 240 kronor, pensionsförbättring med 900 kronor och pensionsförhöjning med 264 kronor eller tillhopa 1,884 kronor.

Ang.
pensions-
förbättring
åt f. d.
underofficeren
av 3:e graden
vid flottan
E. N.
Peterson.

Statskontoret har i avgivet utlåtande den 10 juli 1926 tillstyrkt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att Peterson finge från och med den 1 juli 1926 under sin återstående livstid uppbära pensionsförbättring till belopp av 900 kronor för år räknat, att åtnjutas i enlighet med bestämmelserna i kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 336) och utgå från anslag, som vore eller kunde varda beviljat till pensionsförbättring åt viss personal vid marinen.

Under återopande av vad sålunda förekommit får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att f. d. underofficeren av 3:e graden vid flottan Erik Nikolaus Peterson må från och med den 1 juli 1926 under sin återstående livstid uppbära pensionsförbättring till belopp av 900 kronor för år räknat, att åtnjutas i enlighet med bestämmelserna i kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 336) med grunder för pensionsförbättring åt officerare och underofficerare samt civilmilitära beställningshavare vid armén och marinen och utgå från anslag, som är eller må varda beviljat till pensionsförbättring för viss personal vid marinen.

Vad departementschefen ovan under punkterna 1:o och 2:o hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, behagar Hans Maj:t Konungen bifalla, samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Fritz Dahlborn.
